MINUTES OF THE PUBLIC HEARING FOR PROPOSED EXPANSION IN EXISTING UNIT OF SUGAR CAPACITY FROM 10,000.0 TCD TO 15,000.0 TCD, CO-GEN POWER FROM 32.0 MW TO 52.0 MW AND MOLASSES/CANE SUGAR BASED DISTILLERY– 80.0 KLPD TO 300.0 KLPD AT GAT NO.803, AT POST- CHIMANGAON, TAL – KOREGAON, DIST – SATARA, MAHARASHTRA BY PROJECT PROPONENT M/S JARANDESHWAR SUGAR MILLS PRIVATE LTD.,

---

The Public Hearing for proposed expansion in existing unit of Sugar Capacity from 10,000.0 TCD to 15,000.0 TCD; Co-Gen Power from 32.0 MW to 52.0 MW and Molasses / Cane Juice Based Distillery Plant – 80 KLPD to 300 KLPD At Gat No.803, At Post – Chimangaon, Tal - Koregaon, Dist – Satara, Maharashtra by Project Proponent M/s Jarandeshwar Sugar Mills Private Ltd., was conducted on Thursday, the 30th September, 2021 at the site of the said industry at 11.00 a.m.

District Collector, Satara approved the date of public hearing on Thursday, the 30th September, 2021 and as per the Notification dated 14-09-2006 issued by Ministry of Environment, Forest & Climate Change, Govt. of India, (MoEFCC, GoI), New Delhi and subsequent amendment on 01-12-2019, Member Secretary, Maharashtra Pollution Control Board, Mumbai has constituted Public Hearing Panel vide Board's Office Order No. E- 70 of 2021 under letter no. BO/JD (WPC)/PH/B-210903 FTS-0007, , dated 03 September, 2021:-

1)	District Magistrate-Satara or his representative not below the rank of an Additional District Magistrate	**Chairman**
2)	Regional Officer, MPCB, Pune (Representative of Maharashtra Pollution Control Board)	**Member**
3)	Sub Regional Officer, MPCB, Satara	**Convener**

Shri L. S. Bhad, Sub Regional Officer, MPCB, Satara and Convener of the Environment Public Hearing Committee welcomed Shri Sunil Thorve, Additional District Magistrate, Satara and Chairman of the Environment Public Hearing Committee; Shri Nitin Shinde, I/c Regional Officer, MPCB, Pune and Member of the Environment Public Hearing Committee; Environmentalists, NGOs, Journalists and Company Officials and local people/participants who were present and informed that as per the Environment Impact Assessment Notification of Ministry of Environment, Forest & Climate Change, Govt. of India, (i.e. MoEF & CC, GoI) dated 14th September, 2006 as amended on 1st December, 2009, it is mandatory to conduct prior public consultation to certain projects which are covered in the schedule of the said Notification.

Convener of the Environment Public Hearing Committee informed that the meeting is called in the background of Covid-19. Hence, it is requested all the participants to follow strict guidelines of Govt. of India. As per the guidelines, only 100 persons are allowed in a session. If the participants are more, then remaining will be allowed in next session. The sessions will continue till all the participants are given opportunity to attend the meeting. The thermal checking and use of sanitizer is kept at the entrance of the pandol and now it is compulsory to wear a mask and follow the social distancing amongst the persons in the meeting hall.

Maharashtra Pollution Control Board was in receipt of application from Project Proponent M/s Jarandeshwar Sugar Mills Private Ltd., at Gat No.803, At Post – Chimangaon, Tal - Koregaon, Dist – Satara, Maharashtra for their proposed expansion in existing unit of Sugar Capacity from 10,000.0 TCD to 15,000.0 TCD; Co-Gen Power from 32.0 MW to 52.0 MW and Molasses / Cane Juice Based Distillery Plant – 80 KLPD to 300 KLPD.

The Convener further informed that this existing project is established outside the Industrial Zone and as per EIA Notification, 2006 the category of project falls under Category A 1 (d), 5 (j) and 5 (g), which requires to obtain prior Environmental Clearance from the Environment, Forest and Climate Change Department, Govt of India, New Delhi (MoEF & CC, GoI), for which prior environmental consultation is mandatory.

Convener informed that the aim of conducting prior public consultation is to make aware, local people who can be participant in the hearing and they should know the developmental activities and Environment Management Plan of the unit.

Project Proponent had submitted online prescribed application alongwith pre-feasibility report to the MoEF & CC, GoI, New Delhi for Terms of Reference (ToR) for conduct of EIA studies on 10-08-2021 and MoEF & CC, GoI, New Delhi has considered the project and given online approval on 28-08-2021.

As per said Notification, 30 days' advance public notice was published by Sub Regional Office, MPCB Satara in the Local Newspaper in Daily Sakal for Marathi and in National Newspaper daily Indian Express for English on 31-08-2021. The public were appealed to send their suggestions, views, doubts or objections regarding the proposed unit.

Also copy of EIA report and executive summery were made available at various notified offices of Government i.e. Ministry of Environment, Forest & Climate Change, Zonal Office, West Central Zone, New Secretariat Building, Ground Floor, East Wing, Civil Line, Nagpur-440 001; District Magistrate Office, Satara; Zilla Parishad Office, Satara; District Industries Centre Office, Satara; Tahsildar Office- Koregaon, District – Satara; Grampanchayat office at Chimangaon, Tal – Koregaon, District – Satara, Sub Regional Office, MPCB, Satara; Regional Office, MPCB, Pune and at Head Office of MPCB at Mumbai, Environment & Climate Change Department, Govt. of Maharashtra, New Administrative Building, Mantralaya, Mumbai and on the website of MPCB. The public in general were appealed to send any suggestion or objection regarding the proposed distillery project expansion of sugar, co-gen & distillery project.

Convener informed that few suggestions/objections by email and written are received by Sub Regional Office, MPCB, Satara such as Shri Sunanda Reddy, Chairman, Dharitri Paryavaran Sanstha, Shivajinagar, Nalgonda District; H. Madhu Babu, Rural Environment Education & Health Awareness Society, Murshirabad, Hyderabad; A. Sudarhan, NGO, Sarpanch, Chimangaon Grampanchayat, Tal-Koregaon, Dist-Satara.

Convener informed that participants can raise their views, suggestions/objections for the proposed expansion of the project in environmental angle only orally as well as in writing also.

With the permission of Chairman, Project Environment Consultant gave geographical location of the proposed unit, proposed impact on the environment due to proposed project and details of Environment Management Plan of the proposed unit.

Environment Consultant informed that Project Proponent has reserved capital investment fund of Rupees 6,020/- Lakh for various Environment Protection System and for their annual maintenance, 621.0 lakhs are reserved.

It is informed by the Environment Consultant that not a drop of treated effluent will be generated outside the factory and this project is Zero Liquid Discharge (ZLD). Due to

this expansion of the project, local people will get job opportunities and there will be tremendous increase in the local business.

Environment Consultant informed that as the expansion will be carried in the existing project site only, there is no requirement of extra land. The 70% water is in sugarcane crop, which will be removed in the process and it will be treated and reused in the manufacturing process.

After presentations, Convener, Environment Public Hearing Committee appealed the participants to raise their views, suggestions or objections regarding propose plant in environmental angle only.

Following persons have taken part in the discussions and the answers given by Project Environment Consultant/Project Proponent/ Environment Public Hearing Committee:-

1) **Shri. Suhas Manavkar, Residence - Tal – Koregaon, Dist – Satara-**

How many liters of water per day will be required to this expansion project?

Environment Consultant informed that the water which we lift from the river can affect the availability of water for drinking water in the village and for the usage of agriculture and industrial.

As shown in the Presentation, 100.0 M^3/day fresh water will require for this project. Out of that 100.0 M^3 of water, 98.0 M^3 of water will be taken from sugarcane only and we will reuse it in the process. Only 2.0 M^3/day fresh water will be taken for drinking purposes for our workers, employees and officers, residential colony.

Also, the water from the spent wash will be removed. If at all there is non-crushing season, 15.0 liter and while in crushing season, 2.0-liter water will require.

Environment Consultant here informed that we are following of the best "Water Management" system in this plant.

2) **Shri Sanjay Laxman Pisal, Residence – Bhima Koregaon,Dist – Satara :-**

How will this project expansion benefit the surrounding areas? Whether new boiler will be operated in the plant?

Environment Consultant here explained that due to expansion of this project, 125 people will get direct employment in the project. But there will be a lot of indirect growth in business in the area. Tea, Pan shop, hotel business, rickshaw business will increase

This project is for the benefit of the farmers. The farmers will get additional price for their sugarcane crop

Due to additional income/profit from the distillery project, local farmers can get fair price to sugarcane crop.

3) **Shri Santosh Nalawade, Residence – Koregaon, Dist – Satara :-**

During the discussions, the issue of transportation had come up. Sugarcane was being transported from Koregaon City till now. The expansion of the project will put a strain on the transportation of sugarcane from Koregaon City. What is plan to minimize the hardships of local people?

At this moment, Chairman, Environment Public Hearing Committee directed that all the questions can be answered collectively. Similarly, issues other than environmental issues should be resolved through discussion in the office.

4) **Shri Sunil Shirke, Residence - Koregaon, Dist – Satara :-**

The project will generate 65.0 liters per tonne of wastewater. The water from the spent wash will be removed and it will be reused in the process. Due to which, the quantity of spent wash will minimize. The remaining spent wash will be burnt. Due Condensate Polishing Unit (CPU) and Process Condensate Treatment Plant PCTP-RO Based), 100% spent wash will be recycled.

5) **Shri Sagar Anandrao Salunkhe, Residence - Koregaon, Dist – Satara :-**

After expansion of the project, which and how much products will be produced? Project Environment Consultant answered that after expansion, bagasse, alcohol, press mud and electricity will be produced. Whatever the products are made now, it will be made with higher quantity.

6)**Shri Chandrakant Barge**
Residence – Koregaon, Dist - Satara

It is informed in the Presentation, this project is ZLD (Zero Liquid Discharge). The effluent after treatment will be reused in the production process and for the green belt development in the project only. But whether there is any mechanism to check that there is no chemical in the waste water? Whether a Public-Appointed Committee is not needed to investigate and monitor this?

Project Environment Consultant answered that Continuous Online Monitoring System is in operation. Just as there is Online Monitoring System for air, so also effluent is also checked. Just as in every financial year, we register our Income Tax Returns, so also in every year it is mandatory to every project to carry Environment Audit. Similarly, if a complaint is lodged from a place, a water sample is collected from that place.

7) **Shri Sunanda Reddy, Environmentalist, Chairman,**
Dharitri Paryavaran Parirashana Sanstha, Shivajinagr,
Nalgonda District, Telangana State :-

Shri Sunanda Reddy congratulated Project Proponent for taking in hand the expansion of the project. He said that he is first Environmentalist in our country, who supports the projects. In India, most of the Environmentalists do oppose the projects. I support the projects. He said that unemployment is the biggest social pollution in my opinion. In our country, there are 40 crores unemployed in the age of 18 to 35. They should get an opportunity to get the jobs. Everybody will not get government jobs. Only 560 lakhs can get central and state government jobs. Remaining get the job in private companies only. Here, Chairman of the Environment Public Hearing asked Shri Reddy to raise the issues regarding the particular project only.

He suggested that the survey in between the radius of 10 k.m. of the project of health, crop patterns, ground water and educational be carried. The data should be prepared.

He said that efforts should be made to preserve the rain water by storing it in big tank. (Water Harvesting Stretch) Water is very limited source.

Shri Reddy congratulated factory management for developing beautiful green belt. Normally everywhere I suggest to cultivate fruit bearing plants and medicinal plants.

The Skilled Development Programme should be undertaken to empower/make local young boys and girls for the jobs. They will get in your plant or any other plant.

He suggested that periodical Health Camps should be arranged. Shri Reddy suggested that CSR fund should be spent at large on the rural primary education. He

also suggested Environment Public Hearing Committee to recommend MoEF &CC unconditional approval for the expansion of the project.

Environment Consultant answered that while preparing Environment Impact Assessment Report, detailed survey is carried. We had visits to primary health centers. A similar study was done while developing the green belt.

Environment Consultant remarked that the suggestion given by Shri Reddy for arranging Skilled Developemtn Programme is correct. Also industrial safety is important in the project.

8) **A. Venkatesh Reddy, NGO:-**

Projects are backbone of our country. This brings economic stability to the country. So everyone supports the project. We support the projects. We request Environment Public Hearing Committee to recommend MoEF & CC to sanction the project.

9) **Shri Mangesh Kshirsagar, Residence – Kumathe, Tal --, Dist – Satara:-**

Will the expansion cause noise and air pollution in the project? What measures have been planned by the project management for this?

Environment Consultant answered that while preparing EIA report, the survey is carried of noise levels. It is observed that noise levels are in specified norms. The Air Pollution Index is already shown in the presentation. So the locals should have no worries about it.

10) S. Chandrasekhar, Environmentalist, NGO:-

Company should its CSR fund for the development of local people only. Local people should be given job opportunities. We support the project.

11**) Shri Ramesh Deshmane:-**

What measures have you taken to develop a green belt in the proposed project?

It is answered by the Project Proponent that the rules for green belt development first came in 1995. Before that, every project proponent used to plant just trees. Now 33% of the trees have been planted in the project and we intend to increase it to 40%.

12) **Shri Subhash Ashok Mane, Residence – Rahimatpur, Dist – Satara :-**

Can solid waste will be generated from this proposed project? If yes, what steps will be initiated to dispose the same.

The environmental consultant replied that solid waste is in the form of ash. There will be two types of ash. Bagasse ash and ash from the spent wash. The bagasse ash is biomass. It can be used as fertilizer. The NPK of the spent wash is good. There is good content of Silica in it. Hence, bricks can be prepared. Thus, solid waste management will be done.

Environment Public Hearing Committee appealed all participants to raise their views, suggestions and objections. There was no response from the participants.

Convener of the Environment Public Hearing Committee informed that the written suggestions objections will be forwarded alongwith minutes of meeting and final EIA

report to MoEF & CC, Govt. of India. Also the No Objection Certificate as received from the respective Grampanchayat Chimangaon will also be forwarded.

While concluding the meeting, Member, Environment Public Hearing Committee informed that 30 days advance public notice was published in the local and national newspaper and also all the documents of public hearing i.e. Executive Summary in English and Marathi were made available to notified government offices. The suggestions, objections raised during the meeting are noted and minutes of the meeting in Marathi and English will be prepared. The total meeting is videographed. It will be submitted alongwith final EIA report and written suggestions/objections and email and written suggestions/objections to an Expert Committee, MoEF & CC, Govt. of India. An Expert Committee will take further decision accordingly. He thanked all local people, project and government officials for attending the meeting. He said that minutes of the meeting will be available on the website. Member on behalf of Chairman, Environment Public Hearing Committee declared that the meeting is concluded.

The meeting ended extending thanks to the Chair.

The 16 suggestions/objections received are enclosed.

(L. S. Bhad)
Convener,
Environment Public Hearing Committee
And
Sub Regional Officer,
MPCB, Satara

(Nitin Shinde ,)
Member,
Environment Public Hearing Committee
And
In-charge Regional Officer,
MPCB, Pune

(Sunil Thorve)
Chairman,
Environment Public Hearing Committee
And
Additional District Magistrate-Satara,
Dist – Satara

प्रकल्प प्रवर्तक मेसर्स जरंडेश्वर शुगर मिल्स प्रायव्हेट लिमिटेड, मुक्काम पोस्ट-चिमणगाव, तालुका-कोरेगाव, जिल्हा - सातारा, महाराष्ट्र यांच्या कार्यरत प्रकल्पात प्रस्तावित क्षमता विस्तारिकरण ऊस गाळप क्षमता विस्तार १०,०००.० टन/प्रतिदिन ते १५,०००.० टन/प्रतिदिन पर्यंत, सहवीज निर्मिती प्रकल्प ३२.० मेगावॅट प्रतिदिन वरुन ५२.० मेगावॅट पर्यत आणि मोलॅसिस/केन ज्युसवर आधारित आसवणी प्रकल्प § ८०.० केएलपीडी ते ३००.० केएलपीडी प्रकल्पांच्या विस्तारिकरण संदर्भात पर्यावरण विषयक जाहिर जनसुनावणी बाबतचा इतिवृतांत -

---

प्रकल्प प्रवर्तक मेसर्स जरंडेश्वर शुगर मिल्स प्रायव्हेट लिमिटेड, मुक्काम पोस्ट-चिमणगाव, तालुका-कोरेगाव, जिल्हा - सातारा, महाराष्ट्र यांच्या कार्यरत प्रकल्पात प्रस्तावित क्षमता विस्तारिकरण ऊस गाळप क्षमता विस्तार १०,०००.० टन/प्रतिदिन ते १५,०००.० टन/प्रतिदिन पर्यंत, सहवीज निर्मिती प्रकल्प ३२.० मेगावॅट प्रतिदिन वरुन ५२.० मेगावॅट पर्यत आणि मोलॅसिस/केन ज्युसवर आधारित आसवणी प्रकल्प § ८०.० केएलपीडी ते ३००.० केएलपीडी प्रकल्पांच्या विस्तारिकरण संदर्भात पर्यावरण विषयक जाहिर जनसुनावणी गुरुवार दिनांक ३० सप्टेंबर, २०२१ रोजी सकाळी ११.०० वाजता प्रकल्प स्थानावर आयोजित करण्यात आलेली होती.

जिल्हाधिकारी, सातारा यांनी पर्यावरणविषयक जनसुनावणी घेण्यास गुरुवार, दिनांक ३० सप्टेंबर, २०२१ रोजी मान्यता दिल्यानंतर सदस्य सचिव, महाराष्ट्र प्रदूषण नियंत्रण मंडळ, मुंबई यांनी भारत सरकारच्या पर्यावरण, वने व हवामान बदल मंत्रालयाच्या अधिसुचना दिनांक १४-०९-२००६ व सुधारित अधिसुचना दिनांक ०१-१२-२००९ अनुसार त्यांच्या कार्यालयीन आदेश क्रं. ई- ७०/२०२१ ,व्दारा पत्र क्रं.बीओ/जेडी/डब्लुपीसी/पीएच/बी-२१०९०३ एफटीएस ०००७ दिनांक ०३ सप्टेंबर, २०२१ अन्वये खालीलप्रमाणे पर्यावरण विषयक जाहिर जनसुनावणी समिती गठित केली:-

१) जिल्हादंडाधिकारी,सातारा किंवा त्यांचे प्रतिनिधी (अपर जिल्हादंडाधिकारी यांच्यापेक्षा कमी दर्जाचा नसावा) - अध्यक्ष

२) प्रादेशिक अधिकारी, महाराष्ट्र प्रदूषण नियंत्रण मंडळ,पुणे (महाराष्ट्र प्रदूषण नियंत्रण मंडळ, मुंबई यांचे प्रतिनिधी) - सदस्य

३) उप प्रादेशिक अधिकारी, महाराष्ट्र प्रदूषण नियंत्रण मंडळ, सातारा - आयोजक

श्री एल. एस. भड, उप प्रादेशिक अधिकारी, म.प्र.नि. मंडळ, सातारा तथा आयोजक, पर्यावरण विषयक जाहिर जनसुनावणी समिती यांनी श्री सुनील थोरवे, अपर जिल्हादंडाधिकारी, सातारा तथा

अध्यक्ष, पर्यावरण विषयक जाहिर जनसुनावणी समिती, श्री नितीन शिंदे, प्रभारी प्रादेशिक अधिकारी, म.प्र.नि. मंडळ, पुणे तथा सदस्य, पर्यावरण विषयक जाहिर जनसुनावणी समिती, प्रकल्प प्रवर्तकांचे प्रतिनिधी, पत्रकार, पर्यावरण क्षेत्रात कार्यरत असणा-या संस्था व उपस्थित असलेल्या स्थानिक जनतेचे स्वागत केले. समितीच्या अध्यक्षांच्या परवानगीने पर्यावरण विषयक जाहिर जनसुनावणी बाबतची प्रस्तावना विषद केली.

आयोजक यांनी सांगितले कोविड-१९ संसर्गजन्य साथीच्या पार्श्वभूमीवर सदरहू जनसुनावणी आयोजित करण्यात आलेली असून केंद्र व राज्य शासनाने वेळोवेळी पारित केलेल्या निर्देशांनुसार बैठकीच्या स्थानी एकावेळी फक्त १०० व्यक्तींनाच एका सत्रात परवानगी देण्यात आलेली असून जर उपस्थितांची संख्या जास्त असल्यास त्यांना पुढील सत्रात संधि देण्यात येईल व सर्व उपस्थितांना जनसुनावणी बैठकीत संधि मिळेपर्यंत बैठक चालू ठेवण्यात येईल. आयोजक यांनी पुढे सांगितले की कोविडच्या पार्श्वभूमीवर पर्यावरणविषयक जनसुनावणी आयोजित करण्यासाठी काही निर्देश पारित करण्यात आले. त्यानुसार प्रत्येक व्यक्तिचे शारीरीक तापमान तपासणे व सॅनिटायझरचा वापर बैठकीच्या प्रवेशव्दारावर करण्यात आलेला असून बैठकीच्या स्थानावर प्रत्येक व्यक्तीने मुखपट्टी (मास्क) घालणे व दोन व्यक्तींमध्ये सामाजिक अंतर ठेवणे बंधनकारक असल्याने ते निर्देश पाळण्याची सूचना केली.

आयोजक यांनी असे सांगितले की भारत सरकारच्या पर्यावरण, वने व हवामान बदल मंत्रालय, नवी दिल्ली यांच्या दिनांक १४ सप्टेंबर, २००६ व सुधारित दिनांक १ डिसेंबर, २००९ च्या अधिसूचनेनुसार विशिष्ट प्रकल्पांना पर्यावरणविषयक अनुमती घेणे बंधनकारक असून त्यासाठी आगाऊ पर्यावरण विषयक जाहीर लोकसुनावणी आयोजीत करणे बंधनकारक करण्यात आलेले आहे.

श्री भड, आयोजक यांनी असे सांगितले की महाराष्ट्र प्रदूषण नियंत्रण मंडळास प्रकल्प प्रवर्तक मेसर्स जरंडेश्वर शुगर मिल्स प्रायव्हेट लिमिटेड, मुक्काम पोस्ट-चिमणगाव, तालुका-कोरेगाव, जिल्हा - सातारा, महाराष्ट्र यांच्या कार्यरत प्रकल्पात प्रस्तावित क्षमता विस्तारिकरण ऊस गाळप क्षमता विस्तार १०,०००.० टन/प्रतिदिन ते १५,०००.० टन/प्रतिदिन पर्यंत, सहवीज निर्मिती प्रकल्प ३२.० मेगावॅट प्रतिदिन वरुन ५२.० मेगावॅट पर्यत आणि मोलॅसिस/केन ज्युसवर आधारित आसवणी प्रकल्प § ८०.० केएलपीडी ते ३००.० केएलपीडी प्रकल्पांच्या विस्तारिकरण संदर्भात पर्यावरण विषयक जाहिर जनसुनावणी आयोजित करण्यासाठी अर्ज प्राप्त झाला.

सदरहू प्रकल्प हा घोषित औद्योगिक विभाग क्षेत्राबाहेर कार्यान्वित असून प्रकल्प पर्यावरण अधिसूचना २००६ (सुधारित) अन्वये सर्व उत्पादनांसाठी एकत्रित - **श्रेणी अ मध्ये** [साखर उत्पादनासाठी - ५ (जे), मळी आधारित आसवणी प्रकल्पासाठी - ५ (जी) व सहविद्युत प्रकल्पासाठी - १ (डी)] मोडत आहे.

आयोजक यांनी असे स्पष्टीकरण दिले की पर्यावरणविषयक जाहिर लोकसुनावणीचा मूळ उद्देश प्रकल्प परिसरातील सामान्य जनतेस प्रकल्पाविषयी व प्रकल्पामुळे होणारे परिणाम व त्याबाबत सामान्य जनतेच्या भावना जाणून घेणे, प्रकल्पात बंधनकारक असणा-या प्रदूषण नियंत्रण संयत्रणेची माहिती सामान्य जनतेस देणे व त्यांनी दिलेल्या सूचनेचा विचार करणे आहे. प्रकल्प प्रवर्तकांनी भारत सरकारच्या पर्यावरण, वन आणि जल वायू परिवर्तन विभागास पर्यावरण आघात मुल्यांकन अहवाल तयार करण्याची

ऑनलाईन परवानगी दिनांक १०-०८-२०२१ रोजी मागितली व सदरहू विभागाने दिनांक २४-०८-२०२१ रोजी त्यास मान्यता देण्यात आली.

वरिल पर्यावरण अधिसुचनेनुसार एक महिना अगोदर स्थानिक वृत्तपत्रात पर्यावरण विषयक जाहीर लोकसूनावणी सूचना देणे बंधनकारक आहे. त्याअनुषंगाने उप प्रादेशिक कार्यालय, सातारा यांनी स्थानिक वृत्तपत्र सकाळ यात मराठीत व राष्ट्रीय वृत्तपत्र इंडियन एक्सप्रेस यात इंग्रजीत दिनांक ३१ ऑगस्ट, २०२१ रोजी जाहिर जनसुनावणी सूचना प्रकाशित केलेली होती. त्यात सामान्य जनतेस उपरोक्त प्रकल्पाविषयी काही पर्यावरणीय आक्षेप, हरकती, सूचना असल्यास त्या लेखी स्वरुपात नोंदविण्याचे आवाहन करण्यात आले होते.

त्याचप्रमाणे नियोजित प्रकल्पाविषयीचा पर्यावरण आघात मुल्यांकन अहवाल व कार्यकारी सारांश अहवाल यांच्या प्रती विभागीय कार्यालय - पर्यावरण, वने व जल वायू परिवर्तन मंत्रालय, भारत सरकार, नागपूर, मा. जिल्हादंडाधिकारी कार्यालय - सातारा, मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद - सातारा, महाव्यवस्थापक, जिल्हा उद्योग केंद्र - सातारा, तहसीलदार, कोरेगाव, तहसील कार्यालय-कोरेगाव, जिल्हा -सातारा, ग्रामपंचायत, कार्यालय - मुक्काम पोस्ट- चिमणगांव, जिल्हा - सातारा, पर्यावरण आणि वातावरणीय बदल विभाग, महाराष्ट्र शासन, नवीन प्रशासकीय इमारत, मंत्रालय -मुंबई, मुख्यालय, महाराष्ट्र प्रदूषण नियंत्रण मंडळ - मुंबई, प्रादेशिक कार्यालय, महाराष्ट्र प्रदूषण नियंत्रण मंडळ - पुणे, उप प्रादेशिक कार्यालय, महाराष्ट्र प्रदूषण नियंत्रण मंडळ - सातारा, व मप्रनि मंडळाच्या संकतेस्थळावर सामान्य जनतेसाठी उपलब्ध करण्यात आलेले होते.

आयोजक, पर्यावरणविषयक जाहिर जनसुनावणी समिती यांनी असे सांगितले की सदरहू प्रकल्पाबाबत स्थानिक उप प्रादेशिक कार्यालय, म.प्र.नि.मंडळ, सातारा यांना ईमेलव्दारे/लेखी श्री सुनंदा रेड्डी, अध्यक्ष, धरित्री पर्यावरण संस्था, शिवाजीनगर, नालगोंडा जिल्हा, एच. मधुबाबू,रुरल एन्व्हॉयर्नमेंट एज्युकेशन एण्ड हेल्थ अवेअरनेस सोसायटी, मुर्शीदाबाद, हैद्राबाद, ए. सुदर्शन, एनजीओ, सरपंच, चिमणगाव ग्रामपंचायत, तालुका-कोरेगाव, जिल्हा-सातारा यांच्याकडून प्राप्त झाले.

आयोजक यांनी उपस्थित असलेल्या सर्वांना त्यांचे प्रस्तावित प्रकल्पाविषयी काही पर्यावरणीय आक्षेप, हरकती, सूचना असल्यास त्या उपस्थित करण्याची संधि देण्यात आलेली असून ते लेखी वा तोंडी स्वरुपात सादरीकरणानंतर देऊ शकतात असे सांगितले. श्री भड यांनी पर्यावरणविषयक जाहिर जनसुनावणी सुरु करण्याची विनंती मा. अध्यक्षांना केली.

अध्यक्ष, पर्यावरणविषयक जाहिर जनसुनावणी समिती यांच्या परवानगीने प्रकल्पाच्या पर्यावरण सल्लागारांनी पर्यावरणविषयक उपाय योजनांची माहिती सादरीकरणाव्दारे उपस्थित जनसमूहास दिली. पर्यावरण सल्लागार यांनी प्रकल्पातील पर्यावरण व्यवस्थापन योजनेबाबत माहिती देताना सांगितले की प्रकल्प प्रवर्तक विविध पर्यावरण संरक्षण सयंत्रणेसाठी भांडवली गुंतवणूक एकूण रुपये ६,०२०/-लाख करणार असून वार्षिक देखभाल व दुरुस्तीसाठी ६२१.० लाख खर्च करणार आहेत. त्यांनी सांगितले की नवीन सांडपाणी प्रकल्पासाठी रुपये ६५०/- लाख खर्चाची तरतुद करण्यात आलेली आहे.

- प्रकल्पातून प्रक्रिया केलेल्या सांडपाण्याचा एकही थेंब प्रकल्पाबाहेर जाणार नाही. सदरहू प्रकल्प हा शून्य द्रव निःस्सारण (झिरो लिक्विड डिस्चार्ज) प्रकल्प असेल. प्रकल्पातील हवा प्रदूषणाच्या संरक्षणासाठी अत्यंत आधुनिक अशी इलेक्ट्रो स्टॅटिक प्रेसिपरेटर अशी सयंत्रणा कार्यान्वित करण्यात

येणार आहे. सदरहू प्रकल्प विस्तारिकरणामुळे स्थानिकांना प्रत्यक्ष रोजगाराची संधि मिळणार असून परिसरातील अप्रत्यक्ष व्यवसायात भरपूर फायदा होणार आहे.

पर्यावरण सल्लागार यांनी सांगितले सदरहू प्रकल्प विस्तारिकरण कार्यरत प्रकल्प स्थानावरच करणार असल्याने विस्तारिकरणासाठी अतिरिक्त जमिन लागणार नाही. ऊसामध्ये ७०% पाणी असते. उत्पादन प्रकियेत उत्पन्न् झालेले सांडपाण्यावर प्रक्रिया करुन त्याचा उत्पादनात पुनर्वापर करण्यात येणार आहे.

सादरीकरणानंतर आयोजक, पर्यावरणविषयक जाहिर जनसुनावणी समिती यांनी उपस्थितांना त्यांचे आक्षेप, सूचना, टीकाटिप्पणी असल्यास त्या उपस्थित करण्याचे आवाहन केले. प्रश्नकर्त्याने आपले संपूर्ण नांव व पता सांगण्याची सूचना केली.

उपस्थित नागरिकांनी विचारलेले प्रश्न व त्यास प्रकल्प प्रवर्तक / प्रकल्प सल्लागार / पर्यावरणविषयक जाहिर लोकसुनावणी समिती यांना दिलेली उत्तरे याबाबतची माहिती पुढीलप्रमाणे आहे-

खालील व्यक्तींनी चर्चेत भाग घेतला-

१) श्री.सुहास मानवकर, राहणार- तालुका - कोरेगाव, जिल्हा -सातारा-

या विस्तारिकरण प्रकल्पास रोज किती लिटर पाणी लागू शकेल?

पर्यावरण सल्लागार यांनी सांगितले की आपण जे पाणी म्हणता ते पाणी आम्ही नदीतून उचलतो त्याचा परिणाम गावातील पिण्याच्या पाण्यावर, शेतीवर किंवा औद्योगिक वापरावर होऊ शकतो. सादरीकरणात दाखविल्याप्रमाणे प्रकल्पात रोज फक्त १००.० घनमीटर पाणी लागेल. त्या १००.० घनमीटर पाण्यापैकी ९८.० घनमीटर पाणी उसातील घेणार असून त्या पाण्याचा पुनर्वापर करणार आहोत. फक्त २% पाणी आम्ही घेणार आहोत, जे पिण्यासाठी लागेल. कार्यालयातील कर्मचारी, अधिकारी-कर्मचारी निवासी वसाहत, कामगार यांना पिण्याचे पाणी देण्यासाठीच ते वापरले जाईल.

त्याचप्रमाणे आसवणी प्रकल्पातील स्पेंट वॉशमधील पाणी काढणार आहोत. अगदी बिना गळीत हंगाम असल्यास १५ लीटर व गळीत हंगाम चालू असताना ०२ लीटर पाणी लागेल. पर्यावरण सल्लागार यांनी सांगितले की अतिशय उत्कृष्ट असे वॉटर मॅनेजमेंट (पाणी व्यवस्थापन) या प्रकल्पात राबववित आहोत.

२) श्री संजय लक्ष्मण पिसाळ, राहणार-भीमा कोरेगाव,जिल्हा-साताराः-

या प्रकल्प विस्तारिकरणामुळे आजूबाजूच्या परिसराला काय फायदा होणार आहे? त्याचप्रमाणे प्रकल्पात बॉयलर कार्यान्वित करण्यात येणार आहे काय?

सदरहू प्रकल्प विस्तारिकरणामुळे १२५ लोकांना प्रत्यक्ष रोजगार प्रकल्पात मिळणार आहे. मात्र परिसरातील व्यवसायात अप्रत्यक्षपणे भरपूर वाढ होईल. चहा, पानाची टपरी, हॉटेल व्यवसाय, रिक्षा व्यवसाय यात वाढ होईल. हा शेतक-यांच्या फायद्याचा प्रकल्प आहे. आसवणी प्रकल्पातील अतिरिक्त उत्पन्नामुळे ऊसाला रास्त भाव देण्यात येईल.

३) श्री संतोष नलावडे- , राहणार - कोरेगाव, जिल्हा-साताराः-

चर्चा करताना वाहतुकीचा मुद्दा आला होता. कोरेगाव शहरातून आतापर्यंत ऊसवाहतुक होत होती. प्रकल्प विस्तारिकरणमुळे कोरेगावातून जी ऊसवाहतुक होत होती, त्यावर ताण पडणार आहे. त्यावर आपण काय उपाययोजना करणार आहात?

यावेळी अध्यक्ष, पर्यावरणविषयक जाहिर जनसुनावणी समिती यांनी सूचना केली की सर्वांचे प्रश्न एकदम घेण्यात यावे. त्याचप्रमाणे पर्यावरणीय प्रश्नांशिवाय इतर प्रश्न कार्यालयात चर्चेने सोडवावेत.

४) श्री सुनिल शिर्के, राहणार - कोरेगाव, जिल्हा-साताराः-

प्रकल्पात ६५.० लिटर प्रति टन सांडपाणी निर्माण होईल. स्पेंटवॉशमधील पाणी काढून त्या पाण्याचा प्रकल्पात पुनर्वापर करण्यात येणार आहे. त्यामुळे स्पेंट वॉशचे प्रमाण कमी होते. उरलेला स्पेंट वॉश हा जाळण्यात येणार आहे. आसवणी प्रकल्पातील सी.पी.यु. (CPU) व प्रोसेस कंडेन्सेट ट्रिटमेंट प्लँट (PCTP-RO Based) मुळे सांडपाण्याचा १००% पुनर्वापर होतो.

५) श्री.सागर आनंदाराव साळुंखे, कोरेगाव, जिल्हा-साताराः-

विस्तारिकरणानंतर प्रकल्पात दररोज कोणते आणि किती पदार्थ तयार होणार?

पर्यावरण सल्लागार यांनी उत्तर दिले की विस्तारिकरणानंतर प्रकल्पात बगॅस, अल्होकोल, प्रेसमड, वीज तयार होईल. जे पदार्थ तयार होत आहेत, त्यापेक्षा जास्त प्रमाणात तयार होतील.

६) श्री चंद्रकांत बर्गे, कोरेगाव, जिल्हा-साताराः-

सादरीकरणात दर्शविल्याप्रमाणे सदरहू प्रकल्प हा झिरो लिक्विड डिस्चार्ज प्रकल्प आहे. प्रकल्पात उत्पन्न होणारे सांडपाणी प्रक्रीया करुन उत्पादन प्रक्रियेत व हरितपट्टा विकसनासाठी वापरण्यात येणार आहे. तर त्या सांडपाण्यात कोणातही केमिकल नाही, हे तपासणारी काही यंत्रणा आहे काय? तर यावर तपासणी आणि देखरेख ठेवण्यासाठी एक लोकनियुक्त समिती आवश्यक नाही का?

प्रकल्प पर्यावरण सल्लागार यांनी उत्तर दिले की प्रकल्पात ऑनलाईन मॉनिटरिंग सयंत्रणा कार्यान्वित आहे. ज्याप्रमाणे हवा प्रदूषण तपासण्यासाठी ऑनलाईन मॉनिटरिंग सयंत्रणा असते, त्याचप्रमाणे सांडपाणीही तपासले जाते. त्यामुळे प्रक्रिया करुन सोडलेल्या सांडपाण्यावर सतत लक्ष असते. त्याचप्रमाणे दरवर्षी जसे आपण आयकर परतावा भरतो, त्याचप्रमाणे दरवर्षी प्रत्येक प्रकल्पाचे Environment Audit करणे बंधनकारक आहे. त्याचप्रमाणे म.प्र.नि.मंडळातर्फे वेळोवेळी तपासणी ही करण्यात येते. त्याचप्रमाणे जर एखाद्या ठिकाणाहून तक्रार नोंदविल्यास तेथील पाण्याचा नमुना गोळा केला जातो.

७) <u>श्री सुनंदा रेड्डी, पर्यावरणवादी, अध्यक्ष, पर्यावरण परिरक्षणा संस्था, शिवाजीनगर, नालगोंडा जिल्हा, तेलंगण राज्यः-</u>

श्री सुनंदा रेड्डी यांनी प्रकल्प प्रवर्तकांचे विस्तारीकरण हाती घेतल्याबद्दल अभिनंदन केले. त्यांनी सांगितले की ते भारतातील पहिले पर्यावरणवादी आहेत की जे प्रकल्पास पाठिंबा देतात. भारतातील बरेच पर्यावरणवादी प्रकल्पांना विरोध करतात, मात्र मी प्रकल्पास पाठिंबा देतो. माझ्या मते बेकारी हे सर्वात जास्त सामाजिक प्रदूषण आहे. भारतात १८ ते ३५ वयोगटातील सुमारे ४० कोटी बेकार असताना त्यांना नोकरीची संधि मिळणे गरजेचे आहे. शासकीय नोक-या सर्वांनाच मिळत नाहित. केंद्र आणि राज्ये सरकारे फक्त ५६० लाख लोकांच नोक-या मिळतात. त्यामुळे इतर लोकांना खाजगी कंपन्यांमध्येच नोक-या मिळतात. यावेळी अध्यक्ष, पर्यावरणविषयक जाहिर जनसुनावणी समिती यांनी श्री रेड्डी यांना सूचना केली की फक्त या प्रकल्पाविषयीस काही सूचना वा आक्षेप नोंदवावेत.

त्यांनी सांगितले की ते काही सूचना देऊ इच्छितात-

प्रकल्पाच्या पर्यावरण सल्लागार यांनी पर्यावरणाचे पाणी, जमिन, हवा यांचे योग्य प्रकारे सर्वेषण केले, त्याबद्दल त्यांनी पर्यावरण सल्लागार यांचे अभिनंदन केले. त्याचप्रमाणे प्रकल्पाच्या १० कि. मी. परिघातील माझी सूचना आहे की परिसरातील आरोग्य, पीकउत्पादन, भूजल व शैक्षणिक सर्वेषण करण्यात यावे, त्याचा डेटा गोळा करण्यात यावा.

त्यांनी सांगितले पावसाचे पाणी वाचविण्यासाठी मोठी साठवण करण्याचे प्रयत्न करण्यात यावेत.(Water Harvesting Stretch) पाणी हा मर्यादित स्त्रोत आहे.

श्री रेड्डी यांनी अतिशय सुंदर हरितपट्टा प्रकल्पात विकसित केल्याबद्दल कारखाना प्रशासनाचे अभिनंदन केले. त्यांनी सांगितले की ब-याच वेळा मी हरित पट्टा विकसित करताना फळझाडे आणि औषधी वनस्पती अधिक प्रमाणात लावण्याची सूचना करतो.

स्थानिक युवक व युवतींना रोजगार मिळण्यासाठी सक्षम करण्यासाठी कौशल्य विकास कार्यक्रम हाती घेण्याची सूचना केली. त्यामुळे स्थानिकांना आपल्या प्रकल्पात किंवा इतर ठिकाणी रोजगाराची संधि मिळेल.

त्यांनी सूचना केली की विशिष्ट कालावधीनंतर आरोग्य शिबिर आयोजित करण्यात यावे,

श्री रेड्डी यांनी सीएसआर निधी हा ग्रामीण प्राथमिक शिक्षणासाठी ब-याचप्रमाणात खर्च करण्यात यावा अशी सूचना केली आणि पर्यावरणविषयक जाहिर लोकसुनावणी समितीस प्रकल्पास विना हरकत त्वरित मान्यता देण्याची सूचना महाराष्ट्र शासनास केली.

पर्यावरण सल्लागार यांनी उत्तर दिले की पर्यावरण आघात मुल्यांकन अहवाल तयार करतेवेळी सर्वेषण करताना आम्ही प्राथमिक आरोग्य केंद्रांना भेटी दिल्या होत्या. हरित पट्टा विकसित करताना असाच अभ्यास करण्यात आला.पर्यावरण सल्लागार यांनी सांगितले की श्री रेड्डी यांनी कौशल्यविकासाबाबत सूचना रास्त आहे. त्याचप्रमाणे प्रकल्पात औद्योगिक सुरक्षितता अत्यंत महत्वाची आहे.

८) <u>ए.वेंकटेश रेड्डी, एन.जी.ओः-</u>

प्रकल्प हे देशाचे पाठीचे कणा आहेत. त्यामुळे देशाला आर्थिक स्थैर्य प्राप्त होते. त्यामुळे प्रकल्पास सर्वजण पाठिंबा देतात. प्रकल्पास माझा पाठिंबा असून पर्यावरणविषयक जाहिर लोकसुनावणी समितीस प्रकल्पास विना हरकत त्वरित मान्यता देण्याची सूचना महाराष्ट्र शासनास केली.

९) <u>श्री मंगेश क्षिरसागर, राहणार-कुमठे, तालुका-कोरेगांव, जिल्हा-साताराः-</u>

विस्तारीकरणामुळे प्रकल्पात ध्वनी व हवेचे प्रदूषण होईल काय? त्यासाठी प्रकल्प व्यवस्थापनाने काय उपाययोजना नियोजित केलेल्या आहेत?

पर्यावरण सल्लागार यांनी सांगितले की पर्यावरण आघात मुल्यांकन अहवालासाठी तयार करताना ध्वनी प्रदूषणाची पातळी तपासण्यासाठी सर्वेषण करण्यात आलेले आहे. त्यात कुठलेही उल्लंघन नाही. हवेचा प्रदूषणाचा इडेक्स दाखविलेला आहे. त्यामुळे स्थानिकांनी याबाबत कोणतही भिती ठेऊ नये.

१०) <u>एस.चंद्रसेखर, पर्यावरणवादी एन.जी.ओ.-</u>

कंपनीने सीएसआर निधी स्थानिकाच्या उपयोगासाठी आणणयात यावा. स्थानिकांना रोजगारात भरपुरी संधी दया. प्रकल्पास पाठिंबा.

११) श्री रमेश देशमाने.

प्रस्तावित प्रकल्पात हरित पट्टा विकसित करण्यासाठी आपण काय उपाययोजना केलेल्या आहेत?

हरितपट्टा विकसनाचे नियम प्रथम १९९५ साली आले. त्याअगोदर प्रत्येक प्रकल्प प्रवर्तक नुसतीचे झाडे लावत असत. आता प्रकल्पात ३३% झाडे लावलेली असून तो ४०% करण्याचा आमचा मानस आहे.

१२) <u>श्री सुभाष अशोक माने, रहिमतपुर, जिल्हा-साताराः-</u>

ह्या प्रस्तावित प्रकल्पातून घन कचरा तयार होऊ शकतो काय? होणार असल्यास त्यावर कोणती उपाययोजना करण्यात येणार आहे. विल्हेवाट कशी लावण्यात येईल?

पर्यावरण सल्लागार यांनी उत्तर दिली घनकचरा राखेच्या स्वरुपात होतो. दोन प्रकारची राख तयार होते. बगॅसची राख आणि स्पेंट वॉशची राख. बगॅसची राख ही बायोमास आहे. त्यामुळे ती खत म्हणून वापरता येते. स्पेंट वॉशच्या राखेत एनपीके चांगले असतात, त्यात सिलिका चांगले असल्याने ती वीटा तयार करण्यास वापरता येऊ शकते. अशा प्रकारे घन कचरा व्यवस्थापन करण्यात येईल.

पर्यावरणविषयक जाहिर जनसुनावणी समिती यांनी उपस्थितांना प्रस्तावित प्रकल्पाविषयी सूचना, आक्षेप असल्यास त्या नोंदविण्याची सूचना केली. उपस्थितांकडून कोणताही प्रतिसाद नव्हता.

आयोजक, पर्यावरणविषयक जाहिर जनसुनावणी समिती यांनी सांगितले की उप प्रादेशिक कार्यालय, सातारा यांना प्राप्त झालेले लेखी सूचना, आक्षेप बैठकीचे इतिवृत्त, अंतिम पर्यावरण आघात मुल्यांकन अहवालासोबत पर्यावरण, वने आणि जल वायू परिवर्तन मंत्रालय, भारत सरकार, नवी दिल्ली यांना सादर करण्यात येतील. त्याचप्रमाणे चिमणगाव ग्रामपंचायतीने अदा केलेले ना हरकत प्रमाणपत्रही सादर करण्यात येईल.

बैठकीचा समारोप करताना सदस्य, पर्यावरणविषयक जाहिर जनसुनावणी समिती यांनी सांगितले की बैठकीच्या ३० दिवस अगोदर स्थानिक आणि राष्ट्रीय वृत्तपत्रात जाहिर सुचना देण्यात आलेली होती. त्याचप्रमाणे अधिसूचित शासकीय कार्यालयात कार्यकारी सारांश अहवालाची मराठी आणि इंग्रजी प्रत उपलब्ध करण्यात आलेली होती. बैठकीत उपस्थित करण्यात आलेल्या सूचना, आक्षेप, प्राप्त झालेले लेखी आक्षेप,बैठकीचे इतिवृत्त व बैठकीची संपूर्ण व्हिडिओ पर्यावरण, वने व जल वायू परिवर्तन मंत्रालय, भारत सरकार, नवी दिल्ली यांना सादर करण्यात येईल. पुढील निर्णय तेथील तज्ज्ञ समिती घेईल. सदरहू इतिवृत्त म.प्र.नि. मंडळाच्या संकेतस्थळावर उपलब्ध असेल. त्यांनी सर्व उपस्थितांचे आभार मानले आणि माननीय अध्यक्षांच्या वतीने जनसुनावणी संपन्न झाल्याचे घोषित केले.

अध्यक्षांचे आभार मानून बैठक संस्थगित करण्यात आली.

सोबत १६ लेखी निवदने जोडत आहेत.

(एल. एस. भड)
आयोजक,
पर्यावरणविषयकजाहिर
जनसुनावणी समिती
तथा
उप प्रादेशिक अधिकारी,
मप्रनि मंडळ, सातारा

(नितीन शिंदे)
सदस्य,
पर्यावरणविषयकजाहिर
जनसुनावणी समिती
तथा
प्रभारी प्रादेशिक अधिकारी,
मप्रनि मंडळ, पुणे

(सुनील थोरवे)
अध्यक्ष,
पर्यावरणविषयक जाहिर जनसुनावणी समिती
तथा
अपर जिल्हादंडाधिकारी, सातारा,
जिल्हा-सातारा